

КОМУНІСТИ ДОВЕЛИ ДО ПРОЛИВУ КРОВИ НА КУБІ

ГАВАНА. — Комуністична демонстрація, влаштована з приводу спрощення пошуку комуністичного лідера Хуліо Антоніо Мелла, вбитого в Мексикі, довела до того, що поліція мусила стріляти. Наслідком того було 6 осіб убитих і 27 ранених. Між раненими є один Американець і один британський підданий.

Уряд відмовив комуністам доволу на параді і демонстративний похорон, але не мав нічого проти того, щоб побудовано пам'ятник для Мелла. Та комуністи не звертали уваги на заборону і намагалися демонстрацію відбутися. Кажуть, що демонструючи почали стріляти на поліцію, яка їх розганяла. Тоді доперва прийшло до стрільняни з боку поліції.

СТУДЕНТИ СТАЛИ „РЕАЛІСТАМИ“

ГАВАНА. — Студенти-революціонери, які тепер при владі, старалися досі не допускати в краю до проливу крові і вживали супроти своїх співгромадян „моральної сили“. Та комуністична агітація і спричинена нею анархія навчили їх, що з такою морально порядком не вдержати. Навіть ліве крило студентів, яке потурало комуністам, стало тепер більше правим.

Знавши тамошніх відносин твердять, що доперва тепер студенти починають глядіти на положення на Кубі тверезими очима і доперва тепер готові закріпити владу та добитися визнання влади з боку Америки.

АВРАМЕНКО В ГОЛІВУДІ

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС (Каліфорнія). — Балетмайстер Василь Авраменко вже прибув до Голівуду. Є там можливості для його праці при деяких фільмових виставах, які тепер саме готуються, як от при фільмі про московську царицю Катерину II. Та бода в тім, що картини ті ставлять у такій дусі, що Україна ніщо інше як „Малоросія“, а козаки це „русські“.

ШВАРЦБАРТ НА ФІЛЬМІ

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС (Каліфорнія). — До Голівуду спроводили Шмуля Шварцбарта. Кажуть, що планують виставити таку фільму, в якій Шварцбарт грав би головну роль та в якій вивдав би між іншим ту сцену, яка скоїлася на вулиці Парижа, коли він убив Головного Отамана, покійного Симона Петлюру.

НАЗАД ДО ЗОЛОТОГО СТОПИ

ВАШІНГТОН. — Надіються, що на днях президент Рузвельт видасть заяву, з якої буде виходити, що Залучені Держави вернуться незабаром знову до валюти з золотому стопу, як було давніше.

ПРОТИ ГЛУПОТИ І ХАБАРНИЦТВА ТАМАНИ ГОЛ

НЮ ЙОРК. — Тамані Гол, яка контролює місто Ню Йорк, має розкутити твердий оріх. По довгим ваганню зголосив Мек Кі свою кандидатуру на мейора. Це той, що був головою ради міських радних, а потім мейором по уступленню Вокера. Мек Кі заявив у відмові, що він, як буде вибраний мейором, очистить місто від глупоти і корупції босів з Тамані Гол.

Тепер є чотири кандидати на мейора: О'Ран, кандидат Тамані Гол; Ля Гардія, кандидат об'єднаної лісти; Мек Кі, незалежний кандидат і Чарлз Солонен, кандидат соціалістів.

Ля Гардія каже, що Мек Кі відграв свою роль, бо задовго отягуєся, а Солонен додає, що Мек Кі сидів у міській раді й ні словом не запротестував проти Тамані Гол. Не вважаючи на те, Мек Кі матиме дуже багато прихильників.

Тисячі майнерів пікетують фабрики.

ПІТСБґ. — Понад 4,000 страйкуючих майнерів взяли пікетувати заводи „Карнегі Стіл Компані“, який є в зв'язку з „Юнайтед Стейт Стіл“, котрий доставляє кокс. Кажуть, що „Юнайтед Стіл“ може продукувати при допомозі „Карнегі Стіл“ і обійтися без „Фрік Кок Компані“, яку замкнено зприводу майнерського „свята“. Робітники, котрі працюють у „Карнегі Стіл Компані“, рішили на своїх зборах прилучитися до страйку.

ПОЛІТИКАНИ БЕРУТЬСЯ ДО ЮНІІ.

ВАШІНГТОН. — Організоване робітництво виступило через своїх речників проти того, що політики, які займають різні публічні уряди, зачинають мішатися до робітничих юній. Вони намагаються взяти юній у свою контролль змагаючи до цього шляхом насильства та вимушень. Тим робом хочуть вони збільшити свої політичні впливи. Особливо даються вони в знаці контракторам і робітникам там, де наймають їх до виконання публічних робіт.

ПІТАЄ САМИХ ЛЕГІОНЕРІВ.

ВАШІНГТОН. — Генри Корен, директор „Нешенел Економі Ліг“, тітка Американський Легіон, чи це є вказане, щоб держава платила відшкодування легіонерам за ті ушкодження, які вони набули в цивільному житті.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ ВП. ВІДДІЛЮВІХ СЕКРЕТАРІВ У. Н. СОЮЗА В СПРАВІ ВІНАГОРОДИ СОЮЗОВИХ ЛІКАРІВ.

Як відомо, згідно з ухвалою 18-ти конвенції з травня і з ухвалою головного уряду У. Н. Союзу з липня 1933 р., У. Н. Союз покриває тепер видатки, пов'язані з лікарськими оглядинами кожного нового кандидата на члена У. Н. Союзу. Щоби головна канцелярія могла вислати належність за лікарськими оглядинами кожного нового члена до членів лікарів, якого відділи вибрати у своїй місцевості Союзним лікарем, то відділові секретарі повинні поступати в такий спосіб:

Кожний відділовий секретар є обов'язаний дістати від Союзного лікаря рахунок за кандидатом чи кандидатів на членів У. Н. Союзу, які піддаються лікарським оглядинам на протязі одного місяця, і той рахунок прислати разом з розметом кожного місяця до головної канцелярії.

На підставі присланого відділовим секретарем рахунку лікаря У. Н. Союз вислатиме до членів лікарів належну суму кожного місяця.

Такий рахунок (bill) мусить бути виставлений самим лікарем, а не відділовим секретарем, і на ньому лікар повинен подати завіси імя і назви члена, якого він оглядає, та квоту винагороди, у мовлену з дотичним відділом чи відділами.

Залеглий рахунок за тих усіх членів, які вступили до У. Н. Союзу на протязі липня, серпня і вересня, треба прислати з наступним розметом.

Набудуче такий рахунок треба прислати кожного місяця.

Д. Галичин,

гол. рек. секретар.

ПАПА РАТУЄ ГОЛОДУЮЧИХ НА УКРАЇНІ.

На днях вернувся до Риму висланим: папи з поїздки до СССР. Він твердить, що положення тепер дуже поважне, бо з приходом найбільшої зими може вимерти з голоду 17 мільйонів населення. Чуючи це, папа сказав: „Хай не коштують, скільки хоче, ми мусимо знайти якусь дорогу, щоби тому запобігти“. Папа задумує вислати до СССР харчову експедицію, але не знає, чи будуть шевки на це погодяться.

ПРИВЕРНУЛИ ПРАВА АФРИКАНСЬКОМУ БАТАЖКОВИ.

Бритійський уряд рішив привернути права молодим батажковим 35,000 африканських тубильців, Тунгеді, якого-синав з верховодства в племені адмірал Еванс і вислав за межу земель племені. Ця кара, як відомо, була для Тунгеді за те, що він наказав покарати на тіло британців Мек Іншоша за аморальне поведіння з тубильцями жіночками.

ЗА ЗВОРОТ МАЕТКУ ГАБСБУРГІВ.

Як повідомляє французька преса, архієпис Максиміліан Габсбург, брат бувшого імператора Карла, поїхав до Будапешту, щоби розпочати з ріжними державами процес за зворот маєтку, який сконфіскували суцесійні держави. Маєток представляє вартість одного мільярда франків. Він виступає іменем 50 членів родини Габсбургів.

МАЛОЛІТНІ БАНДИТИ.

У Вільні літні 9—13 літ утворили собі ватагу під проводом 13-літнього Ковалевського. Прозвали себе „хунжуками“, замешкали в запасових залізничних вагонах і відси улажували грабіжницькі напади. Найрадіше вивабляти шиб в автобусах підчас їзди та забирали харчі й забавки. Мати одного з „хунжуків“ посередничала в продажі награблених річей. Поліція звідкувала цю ватагу.

АКЦІЯ ДОПОМОГИ ГОЛОДУЮЧИМ У СССР.

„Франкфуртер Цайтунг“ з 26 серпня пише: „На запрошення союзу євангелічної преси в Німеччині відбулася в Франкфурті нарада журналістів. Запрошено численних закондорних кореспондентів. Директор союзу, проф. Гіндерс, поклався на заклан католицького єпископа Ініцера і з'явив усіх євангелістів до такої акції. Рішено спільно з католиками працювати над справою допомоги всім християнам, що вмирають у СССР з голоду. По промові проф. Гіндерса виступив німично-американський знавець, що поділявся з прив'язаним вряжним з поїздки до СССР. Він пропонував, щоби всім євангелістам, щоби представили голодуючих і маси померлих, а також листи, зробили потриваюче вряжним“.

КАНАДІЙСЬКИЙ ЗАКОН Є КАСАВІЙ ДЛЯ МАЧАДА.

Бувший президент Куби, Мачадо, якого уряд повалив революція, а він сам утік за границю, знаходиться в дорозі до Канади. Мачадо має дозвіл на тимчасовий поїзд і оселе на сході Канади. Департамент правосуддя застановився над питанням, чи Мачадо не треба буде видати Кубі, однак прийшов до переконання, що Мачадо, який є кубанським генералом, треба вважати звичайним дезертиром, а як такий він не підлягає видачі.

ПІСЛЯ ДУШОГУБСТВА В МОСТИСЬКАХ.

У зв'язку з убивством торговки збіжжям Шляфовой та її дочки Брайнді в Мостиськах поліція арештувала на похороні вбитих 40-літнього жонатого муляра Тадея Зиха. На його одязі та черевиках знайшли сліди крові. Одежу його відіслано до Кракова для експертизи. Тому, що лікарі взяли до експертизи лише кров за соху на волосся вбитих, прокуратура приказала експертувати тіла вбитих. Взяти з трун кров до двох скляних рук і відіслати до Кракова. В Перемішлі арештували двох підозрілих у мостиському вбивстві, коли вони хотіли продати на стадії два ровери. Арештували тек кількох парубків, що доставляли збіжжя Шляфовой. У Мостиськах було відомо, що Брайнда Шляфова мала вийти замуж за купця з Перемішля та що в мешканці знаходилися її віно в сумі 1,000 доларів. Вбита мала поломану руку й вибиті золоті зуби, що свідчить, що ставила напасники завязтий опір.

ВУЖ, ЩО ДОПЬ КОРОВИ.

Така пригода трапилася на фермі Фреда Вікенвейдера в Мейрісвілі (Канада). Фермер пішов до стайні й на порозі остовпів. Зараз прикидав двох людей, які також побачили тут таке: одна корова спокійно жувала при жолобі, а тимчасом великий вуж, що обмотався довкола задньої ноги корови, завязав „доїв“ її. Коли порядко насався, хотів у текти до діри під жолобом, однак Вікенвейдер убив вужа вилами.

ОСУВАЄТЬСЯ ЗЕМЛЯ НА ГУЦУЛЬЩИНІ.

В часі останніх дощів у Косівщині підмудили води низку гір, які починають тепер осуватися і роблять населенню поважні шкоди. В Красній о-сувалах Гора, засипуючи проті 11 моргів. В господарстві Рибарука земля знищила 6 моргів поля, з того один морг управної землі і 5 моргів деревостану. Мешкальні доми з будинками на обістю знайшлися під землею і камінням. В господарстві Штутрука земля знищила 5 моргів сіножаті і півтора морга рілі, на якій росла кукурудза і ярина. Гірські узбіччя осуваються далше, загрожуючи положенню в низу гуцульських загородам.

ВЕДМЕДІ ПОРІВАЮТЬ ХУДОБУ.

На полоніні біля Космача тарився цими днями цікавий випадок. Діш з поближких лісів виліз великий „вуйко“, і напад на стадо худоби, викликаючи між пастухами великий переполох. Ведмідь вхопив корову і втік з нею до ліса. Мешкачки Космача зорганізували окрему сторожу, яка постійно тепер береже стадо. Одночасно у Яблоніці на полоніні „Яворів“ пропали в невідсліджений досі спосіб три ялівки. Ведеться слідство. Деякі мешкачки Яблоніці твердять, що худобу скопили ведмеді.

ЗА ШПИГУНСТВО.

Нагайний суд у Вільні засудив 21-літнього Юлія Сукеля на смерть за шпигунство. Оборона відкалялася до ласки президента держави.

МОСКВА НАГОРОДИТЬ ПОСТИШЕВА ЗА ПРИБОРКАННЯ УКРАЇНИ

МОСКВА (СССР). — В колах комуністичної партії не сумніваються в тому, що теперішній диктатор України, Постишев, буде „вибраний“ на літньому конгресі комуністичної партії до Політичного Бюро, яке властиво керує всією Радянщиною. Цей вибір буде нагородою Постишеву за його безоглядну боротьбу з українським націоналізмом, яка привела до самотужбою комісаря М. Скрипника. З доручення Сталіна Постишев найрішучішими й найбрутальнішими способами зламав українську ненависть до Москви й змусив Україну виконувати всі приписи Москви.

Тепер Україну репрезентує в Політичному Бюрі Косіор, який є головним секретарем української комуністичної партії по призначенню з Москви. Свого часу Косіор переіс „чистку“ української комуністичної партії від „націонал-комуністичного“ елементу й у нагороду за це його вибрано членом Політичного Бюро. Тепер він разом з Постишевом будуть репрезентувати в Москві радянську Україну.

КОНГРЕС НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ПРО ГОЛОД У РАДЯНЩИНІ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Українське Бюро подає, що конгрес національних меншин ухвалив таку резолюцію зприводу голоду в Радянщині: З огляду на жахливу голодову катастрофу, яка лютує на Радянщині між населенням ріжної віри та національної приналежності в багатьох районах держави, а особливо на Україні, висловлюють національні групи, зеднані на європейській конгресі національностей, особливий ті з них яких землі перебувають у межах Радянщини, свою подяку та співчуття тим, які зазнають в останніх часах до помочи без ріжниць релігій та націй для людей, що гинуть на зазначених повисше теренах.

Вони є той думки, що з огляду на зріст голодової катастрофи, якої треба надіятися в зими, публічна опінія цілого світа мусить банити в підтриманню цієї допомоги елементарний етичний обов'язок. Вони витанють конкретні пропозиції, зроблені в меморіалі генерального секретаря конгресу національностей у цій справі та твердять, що кола європейського конгресу національностей будуть робити все, що можуть, щоби підтримати зі свого боку цю допомогую акцію.

МОСКВА ПРОТЕСТУЄ ПРОТО АРЕШТІВ П УРЯДНИКІВ У МАНДЖУРІІ.

МОСКВА (СССР). — Російський посол в Токіо, Юренів, заявив рішучий протест перед японським урядом проти арештів радянських урядовців, які треба переводити манджурська влада на Східно-Китайській залізничі. Юренів каже, що це робиться за пільно, виробленим японським командуванням з манджурською владою.

НІМЕЦЬКА ВЕРТАЄТЬСЯ ДО СЕРЕДНЬОВІЧ.

БЕРЛІН (Німеччина). — В Баварії ухвалено відновити на площах міст і сіл стовпи ганьби. До тих стовпів будуть прив'язувати тих, кого піймають на крадіжці винограду. Такому прикладу на гудні табличка з написом його віни, а після 24-годинного приязання до стовпа злочинця пішлють до концетраційного табору.

Дотепер гітлерівський уряд уже відновив середньовічну форму смертної кари в Німеччині і кару на горло переводиться в той спосіб, що засудженому на смерть кат публічно відрубуює сикорою голову.

БАЛКАНИ ОБ'ЄДНУЮТЬСЯ.

БІЛГОРОД (Югославія). — Король Югославії, Олександр, поїде до Царгороду, де має побачитися з турецьким президентом Мустафом Кемалем. По дорозі до Царгороду Олександр відвідає болгарського короля Бориса. З цієї поїздки короля Олександра, який щойно вертається з Бухарешту, має прийти до утворення тісного порозуміння між балканськими державами й Туреччиною.

В цій спілці держав Югославія сподівається грати першорядну роль, хоч у ній самій в середині нема спокою й далі точиться боротьба між диктатурою й противниками диктатури, між центральними й сторонниками автономії. Зокрема боротьба Хорватів за свою автономію не втихає.

НІМЦІ ПОІХАЛИ З ЖЕНЕВИ ДО БЕРЛІНА.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Делегати на міжнародно конференцію в справі роззброєння й на засідання ради Ліги Націй, Гельсес, міністер пропаганди, та фон Нойрат, міністер справ закордонних, вернулись до Берліна за новими інструкціями від Гітлера в справі роззброєння. Думают, що Гельсес уже не повернеться до Женеви й навряд, чи Нойрат привезе що потішого для сторонників роззброєння.

Гельсес почав у Женеві залицятися до Жидів, доказуючи, що поступовання німецького уряду супроти Жидів було гуманним, бо могло би було прийти до страйчних ексцесів, колиб уряд не зробив був своїх заряджень проти Жидів.

ТРАГЕДІЯ УКРАЇНИ

(МТ) На таким заголовком принесла "Ное Шпіхер Цайтунг" з 1. 9. 1933 р. статтю про Україну, яку подаємо читачам в перекладі.

В останніх тижнях європейська преса мала нагоду знову занітись ближче українським питанням, а причиною до цього послужило самовбивство Скрипника, старого комуніста. Це самовбивство вказало на те, що між Москвою й Харковом панують якісь суперечності, що їх навіть не годна аншеювати комуністична диктатура. Коли ми тут згадуємо коротко ці останні події, то тому, щоб протиставитися загальному прийнятому поглядам, що конфлікт між Сталіном та Скрипником був нібито внутрішньою справою лише комуністичної партії в справі розуміння ленінської національної політики. Тривий погляд був би зовсім правдивий, коли б московська комуністична центральна влада чисто "інтернаціональну" політику, щоб колись воно на принаймніш старалась ре-спектувати народні й мовні по-статки поодиноких націй в Союзі Союзів. Зараз по дакінешню війни здавалось, що до того прийдє. В міжчасі одначе показалося, що за-початкована Леніном націо-нальна політика була лише зручним тактичним потягнен-ням так, як свого часу клич про "мир за вську ціну". Про це одначе ніхто серйозно не думав.

Революції й горожанська війна пробудили серед народів бувшої імперії національну свідомість і з ним мисла ра-зуватись Москва та поробити деякі уступки на користь тих націй. Лише завдяки тому вда-лось більшовикам помало опа-нувати Україну. Рівночасно з вяршаром червоної армії на У-країну, її провідники проголо-сили українському народові гасло про "землю й волю". О-бшаровалося також шанувати у-країнську мову й українську національність. Ті обшарики самі по собі означали дуже багато, бо якраз земельний голод був причиною револю-ції. Український уряд Петлюри також переваж в розподіл землі, згідно толерував про-явлення поміщицькі селянами з їх посполств. Українське селянство побачило, що об-шаривши так, склалось, що воно було змушене відда-ти назад поміщицьку землю й і це в той час, як за австрійсь-ко-німецької окупації скієно українську владу та посаджено гетьмана Скоропадського. Це було в літі 1918 року. Та-кий крок окупаційних вій-сько-но-австрійських властей був саомозрозумілий вже з тої причини, що вони хотіли з У-країни дістати якнайбільше збіжжя. А це забезпечували їм лише поміщицька. Наслідки такої політики були ті, що укра-їнське селянство втратило дові-ру до свого голови, що о-бшаривши їм землю. Регім Скоро-падського вважали там за продовження старого царсь-кого режиму. Селянство масами пошло від сину-жовті пра-порці Петлюри, як цей прого-лосив повстання проти Скоро-падського. "Трохлітня боря" Петлюри з більшовиками до-казує всім, що український на-рід був пробудився до власно-го життя. На червону Москву дивились українські селяни як на спадкоємця старої царсь-кої політики, старого ворога укра-їнської самостійності. Петлю-ра дізнав до того, що заклю-чив договір і союз з поляками, хоч і його власною таборі бу-ла тежя проті нього. Мис-ького він перерізав во Укра-їні в діло тому, що Укра-їнці побачили, що їм загрожо-дує велика небезпека з боку Москви чи то царської чи більшовицької. Як лише Поль-ща заключила з більшовика-ми союз, Петлюра не мав вже змоги вести далі боротьбу. Кінець української державно-

сти спричинив не брак націо-нальної свідомості серед на-ції, ані послена комуністич-на пропаганда, лише загальне вимучення цілої нації в тро-хлітній борні з Польщею, Мо-сквою і білими монархістич-ми московськими арміями. В такому стані не можна було далі вести боротьбу з пе-решаючим противником. У-країнський соювітський уряд не постав сам на Україні з волі народу, лише він прийшов до Харкова готовий разом з ба-гнетами червоної армії.

Зовсім зрозуміло, що після нещасливого хоч і славного закінчення війни з більши-ками зникли українські патріоти, які старались послужити українській справі в ра-мках соювітської держави, особ-ливо тоді, як Ленін нібито по-ступив дуже ліберально в від-ношенні до мов інших націй. Одначе скоро після того пока-залося, що самостійність У-країни була лише дуже повер-ховна й що Москва вважала її тепер, як і давніше, за свою провінцію, чи може краще ко-льонію. Перед війною була У-країна життєвою й найбогат-шим краєм бувшої імперії. Їй бракувало одначе можності самій-використовувати своє багатство, тому, що всі вищі верстви були неукраїнського походження, а московського, польського або жидівського. По революції зникли польські поміщицькі в Україні, лишилися зате московські урядники й мо-сковський індустріальний ро-бітник. Дивним дивом на У-країні всі індустріальні робіт-ники, щобто пролетаріат, є чужого походження й складається з прихогодо чужого еле-менту. Це явище є типично у-країнське. Українцє перадо посяєються в місті. Йому краще є, згідно з його світогля-дом, управляти рілю. Жидів-ський елемент гордо приспо-собився до нових обставин. Він гордо залишив торговлю й запановив собою всі установи нового бюрократизму. Укра-їнський нарід попав знову у-ступе положення й інакше й бати не могло через те, що в більшості хлібороби. Но-мінальна політична автономія й початково ліберальне відно-шення до української мови з боку Москви не змогли задо-волити українських аспіра-цій. В короткому часі побачи-ли навіть перекошані українські комуністи, що пропонували Москвою волю народів — це чиста фікція.

Це, що тепер антагонізм між Москвою й Харковом так за-гострів, що вже захопив у себе й комуністичну партію, є наслідком безпощадної ек-сплуатаційної господарської політики Москви у відношен-ні до України. Та політика ки-нула український нарід в бе-зодні катастрофи, якої ще свідо не бачив. Для ухвалення контролю над продукцією збі-жжя проведено колективізацію сільськогосподарства. На-слідки цього були такі, що у-країнський селянин мусів від-давати Москві все продукова-не збіжжя за виїмком пайка, що йому наласкався вже "за по-кону". А тим збіжжєм Москва вела на світовому ринку до-мігнугу торговельну політику. Жинива не давали стільки хліба, скільки його потребувала Мос-ква, щоб заплатити за чужо-земні дороги машини. Тому просто поставлено тверджен-ня, що українське селянство саботує хлібозаготовку. Ви-стої хлібозаготівки не зни-жено і селянин мусів голо-дувати, віддавши збіжжя держа-ві. Це вже прямо іронія суд-би, що український селянин в "пролетарській вітчині" мусить голодувати, щоб лише загра-нничний капіталіст нічого не стратив. Що на Україні на-роду страшний голод, це факт, якого не дається вже довше за-кривати перед культурним сві-том. На це вказують нпр. дра-конські постанови відносно так

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Цим маю честь повідомити Шановну Публіку в Нью Йорку й околиці, що тримісячна праця при перебудові й поширенню мого масарського заведення під ч. 124 Перша Євєня в Нью Йорку, буде покінчена цього тижня. Вівторок і середу 3-го і 4-го жовтня, я присвятит для публіки до огля-нення. Як заведення так і фабрика будуть у ці дні отворені до оглянення від години 8-мої рано до 9-тої вечером. Цілий розклад і новий відділ до ма-ринування мяса роблять мє заведення наймодер-нішим і найкращим у місті Нью Йорку. Я вірю, що публіка буде рада бачити, в якій чистоті і з я-кою старанністю є споряджувані і переховувані всі ті мясні вироби, які мє заведення достарчає.

З поважанням,

П. СТАСЮК.

ПЕРША КРАСВА УКРАЇНЬКА НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ.

(Своєчасний спомин).

Трицять чотири роки минуло від хвилини, коли то за запро-сини, підписані Юліаном Ро-манчуком, д-ром Євгеном Олєсницьким, Іваном Франком, Михайлом Грушевським, д-ром Даміаном Савчаком, о. О. Сте-фановичем, Іваном Трушем, д-ром Костем Левчицьким, д-ром Євгеном Левчицьким і Росифом Гуриком зібралися чис-ленно визначні Українці з ці-лої Галичини на нараду до ве-ликої сали "Народнього Дому" у Львові, щоб заснувати на-ціоноально-демократичну пар-тію та заснувати її програму. Першим її головою став Юліан Романчук. Партія ця злучила в собі з існуючих до того часу українських партій усіх людей доброї волі, а злуча чим вики-кала в цілому краю небува-лий запал і край відгукнувся на цей так, що до року нова партія змогла вже перевести організацію цілого краю.

Як член вибраного тоді "Першого Народнього Коміте-ту", при перегляді мого давніх паперів знайшов в принах до-писів цілої народньої орга-нізації під ч. 1899 і вва-жаю, що цікаво буде пригада-ти нашому промандувству пер-ших її діячів.

І. Дефінітивні організатори, себто вибрані на повітових на-родніх з'їздах і затверджені Народним Комітетом:

- 1) Пов. Бібрка: о. Іван Вини-ницький, Залєсці.
- 2) Пов. Борщів: д-р Миха-їло Лордич, адвокат.
- 3) Пов. Чортків: о. Северин Метель, Люблинці.
- 4) Пов. Чортків: д-р Антін Горбачевський, адвокат.
- 5) Пов. Долина: Теодор Бо-гачевський, Лєвківка.
- 6) Пов. Городок: о. Михайло Цар, Малковичі.
- 7) Пов. Камінь: о. Сидір Зєльський, Миятин.
- 8) Пов. Коломия: Печеніжин: д-р Лєс Кульчицький.
- 9) Пов. Косів: Іван Мєлєш-кевич, канд. нотар.
- 10) Львів (повіт): о. Росиф Фолєс, Скняль.
- 11) Пов. Палайнів: о. Іван На-родський, Голочі.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПІСНІ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

(слова і мелодія Л. Ленкого) ПІА МУЖСЬКИЙ ХОР опрацював Михайло Гайворонський пісні:

- 1) Маєва нічка
- 2) Кладочка
- 3) Бо війна — війною
- 4) Тьох—тьох.

Пісні ці видала накладом "Чер-вона Калина" у Львові. Цна чотирох піснь 25 центів. Головний склад на Америку в кнтарині:

"СВОБОДА" 81-83 GRAND ST., 2-го P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

- 12) Пов. Перемишль: д-р Тео-філ Корюш.
- 13) Пов. Перемишляни: о. Ол. Танчаківський, Дунаїв.
- 14) Пов. Рава Руска: о. Іван Киприч, Неміра.
- 15) Пов. Рогатин: о. Ст. Го-родський, Вербіліш.
- 16) Пов. Руки: о. Стефан О-нишківч, Хишевичі.
- 17) Пов. Самбір: Іван Рудниць-кий, нотар, Лука.
- 18) Пов. Сокаль: о. Орест Че-хович, Сокаль, заступник д-р Євген Петрушевич.
- 19) Пов. Станіславів: о. Єр. Барин, Угрюнів Дол.
- 20) Пов. Старий Самбір: о. Іван Яворський, Стріли-ч.
- 21) Пов. Стрий: д-р Євген О-лєсницький, публік.
- 22) Пов. Товмач: Клим Куль-чицький, Підлєчарі.

II. Провізоричні організатори, себто призначені тимчасовим Народним Комітетом:

- 1) Пов. Березани: о. Миха-їло Моссоро, Поручин.
- 2) Пов. Городенка: д-р Тео-філ Корюш, адвокат.
- 3) Пов. Густині: о. Сев. Мат-ковський, Босирин.
- 4) Пов. Кацув: Ярослав Ко-ричківський, купець.
- 5) Пов. Лєско: о. Киприч Я-сєницький, Балтород.
- 6) Пов. Скалат: о. Росиф Ганкевич, Крєсине.
- 7) Пов. Терєбовля: о. Теодор Цєгельський, Стрєсів.
- 8) Пов. Тернопіль: о. Евст. Цурковський, Настасів.
- 9) Пов. Заліщики: о. Григо-рій Ковч, Лєсичів.
- 10) Пов. Золочів: о. Даміан Танчаківч, Закомаре.
- 11) Пов. Жидків: о. Северин Борачок, Яйківці.

III. Мужі довіря:

- 1) Пов. Богородчан: о. Во-лодислав Паук, Саджава і о. Нєстор Рудницький, Яблєнка.
- 2) Пов. Броди: о. Іван Ку-лицький, Маркополе і о. Михайло Ваврик, Черниця.
- 3) Пов. Березани: о. Іван О-лєсницький, Перевола і Стефан Танчаківський, но-тар, Зол. Потік.
- 4) Пов. Дрогобиці: о. Іван Дашкевич, Тустановичі.
- 5) Пов. Яришова: Грин. Кали-мон, Ришкова.
- 6) Пов. Яворів: о. К. Миха-їло-євич, Яворів.
- 7) Пов. Мостиська: о. Вас. Кондрацький, С. Вишня.

- 8) Пов. Надвірна: о. Андрій Сумик, Волосів.
- 9) Пов. Снігів: о. Антін Ла-ворський, Олєсхова.
- 10) Пов. Сянтин: о. Іляріон Курпак, Карів.
- 11) Пов. Турка: о. Василь Я-ремківч, Волча і о. Гри-горій Мороз, Борин.
- 12) Пов. Збарж: о. Андрій Качала, Медина.
- 13) Пов. Жовква: о. Іван Ра-децький, Мервичі.

Коли глянути на ту лісту, то бачимо, що організація опира-лася на найкращих, найзнач-ніших, найбільше поважаних людей. Особа кожного з них, то справді історія просвіти, організації, боротьби з аль-коголізмом, економічного роз-вою, політичної й культурної праці кожного повіту; це лю-ди, що лишили по собі па-мять, владність і любов усього громадянства своєї округи, а значна частина між ними ста-ла гордошими нашого краю. Кожен з них у своїм повіті ав-торитет і провідник.

Перше місце між ними зани-ли священники. В 40 повітах вели вони всю працю, а були це люди, які, працюючи для церкви, не забували про працю в повіті і краю, бо не було тоді ще станіславського на-прямку й його реформи.

Друге місце займають прав-ники, а саме 7 адвокатів і три нотарі. При них говорити зай-ве, бо всі їх знаємо і памята-ти їх будемо. Житимуть вони у своїх ділах. Та був — у тих часах — один лише купець.

Треба згадати, що все це бу-ли ідеалісти, що працювали не для людей, не для слави; пра-цювали безкорисно, а крім своїх сил і свого майна скла-дали на жертву самому народові. Організація, організація ка-са — це їх приватні кішені. Не знали вони того, що зна-ти брати від того і вести організацію за гроші гроші. Читали, крамничі та всікі у-станови не потребували від-каликувати за гроші; книжки і часопис палили між нарід-переважно даром. Коли треба було вислати діти з повіту до школи, утримувати їх там, о-сновували й утримували бур-си. Це все робили повітові про-відники своїми фондами та своєю діяльністю.

Коли поглянемо на ту не-давню минувшину, коли порів-

няємо її з теперішністю щодо характерів, жертвеності, ідей-ности, непохитності, то поба-чимо, що війна принесла нам загальне освідчення, але ха-рактер, чесних одиниць, лю-дей доброї волі і наскрізь бе-корисної праці хто зна, чи не було тоді більше як тепер.

Війна зломилла характери, понищила авторитети, поши-рила халчівність та отаманщи-ну. А проте, таксамо як і хо-лісь, головним завданням національно-супільної праці є виховання характерних, ідей-них, жертвенних людей, що-би можна вести солідарну згідну працю і будувати на-них будучину народу. — (Ді-ло?)

Д-р Юлія Олєсницький.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КУДИ ДОХОДИТЬ "СВО-БОДА".

Щоби знати, куди доходить "Свобода" й хто її читає, го-ловню англійську частину, не-хай послужить ось такий при-клад:

Один з бувших стрільців У-країнської Галицької Армії де-вять тяжко хорий на грудну недугу в гірській санаторії у західнім стейті. Довгий час не мав він ніякого зв'язку з укра-їнськими справами, бо не тіль-ки фінансово, але й фізично був цілком вичерпаний. Аж ось, цілком припадком, одно американське добродійне то-вариство принесло до санато-рії цілу купу різних газет, а між ними наш стрілець по-бачив також одне число "Сво-боди", вже цілий місяць ста-ре.

Цей випадок поділав на хо-рого ліпше ніж ліки, гірське повітря і сонце. Хорий пове-селівся, набрав більше духо-вої сили і роздуб метяходило, яка прудилуша його буття між чужими, і це до тог хорим. Зміну що побачили в них за-раз лікарі і сестри милосердя. Коли довідалися, що часопис у його рідній мові так його дуже тишить, замовили від до-бродійного товариства прави-льну доставку "Свободи" до санаторії.

Українську частину пере-читує стрілець сам, а англійську читають йому в голос сестри милосердя, лікарі й інші па-цієнти в його кімнаті.

І так ціла санаторія з лікар-ською й адміністративною управою довідується зі "Сво-боди" про українські справи.

Управа Української Стрілецької Громади.

В Харкові побудовано най-більш на світі пасажирський літак. Це технічне досягнення серед моря голоду дало тему для другої анекдоти: Після дру-гої п'ятитки все вже в СССР еманізовано. Два горожани в літаку завели розмову:

— "Ти куди?" — питає о-дин.

— "До Києва" — відповідає другий. "Там можна дістати на карту три ялівця".

— "Це правда", — каже перший — "але ти мусиш іти до Харкова, бо кінєць хвоста, який стоїть перед скле-пом, є в Харкові."

Склеп з одним чоловіком. В Москві останєно небува-лий рекорд мєханізації в об-слузі склепових гостей. Для обслузи великого складу треба літи одного чоловіка. Є ним портієр, який при брамі має заявити всім, котрі хотять щось купувати, що в склепі ні-чого нема.

Д-Р ЮРІЯ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B,
NEW YORK, N. Y.
(MADISON & 116 ST.)
Tel. ALBANY 4-6328.
Урадові годів: рано від 10 до 11, вєсєр від 6 до 8, а в неділю ніхчя урмоч.

